

Mrs. Osman, Ankara

P. Koshaker

PAUL KOSCHAKER

Paul Koschaker 1879 yılında Klagenfurt'ta doğmuştur. 1903 yılında Graz Üniversitesinde hukuk doktoru unvanını kazandıktan sonra Almanya'nın o zamanki en maruf Hukuk fakültesi olan Leipzig Hukuk Fakültesinde meşhur Romanist Ludwig Mitteis'in yanında Roma Hukuku sahasında ihtisas yaparak 1905 yılında Roma Hukuku doçenti sıfatıyla akademik kariyere başlamıştır. 1908 yılında Innsbruck Üniversitesine profesör olarak tayin edildikten sonra 1909 da Prag'daki Alman Üniversitesine, 1914 te Frankfurt'a ve 1915 te Leipzig Üniversitesine Roma Hukuku ordinaryüs profesörü sıfatıyla çağırılmıştır. 1936 - 1941 yıllarında aynı sıfatla Berlin ve 1941 - 1945 yıllarında ise Tübingen Üniversitesinde aynı sıfatla bulunduğundan sonra 1946 da emekliye ayrılmış olmasına rağmen misafir profesör sıfatıyla birçok Alman Üniversitelerinde ve nihayet 1948 - 1950 yıllarında Ankara Hukuk Fakültesinde Roma Hukuku dersini okutmuştur. Zürich ve Bâle Üniversitelerinin davetleri üzerine konferanslar vermek üzere İsviçre'ye gitmiş iken 1 Haziran 1951, de ani olarak Bâle'de vefat etmiştir.

Paul Koschaker yalnız dünyaca maruf bir Romanist olmayıp, aynı zamanda eski şark hukuk tarihinin kurucusu ve mukayeseli hukuk tarihinin müdafii olarak da nam kazanmıştır.

Bundan bir iki ay evvel yayın alanına çıkarılmış olan biyografyasında (x) müteveffa âlim memleketimizde geçirdiği zaman hakkında şunları yazmıştır.:

"Ankara'da Roma Hukukunu Türk talebesine okutmak vazifesi bana tevdi edilmişti ki bu vazife hem şerefli hem de tatminkâr idi. Zira 45 senelik tedris hayatım esnasında - kendi dillerinle kendilerine hitap edemediğim halde - hem hukukçuluk ve hukuki tefekkür bakımından bariz bir istidada malik olan, hem de Roma hukukuna bu kadar büyük bir alâka göstermiş bulunan bir dinleyici kütlesine hemen hemen hiçbir yerde rastlamadım. İhtiyarlığın aşılmaz hudutlarının tesiri altında Ankara'da faaliyetim ve dolayısıyla bütün akademik tedris hayatım artık sona ermiş bulunmaktadır. Bu bitiş bilhassa başarılı olarak telâkki

(x) ÖSTERREICHISCHE GESCHICHTSWISSENSCHAFT DER GEGENWART IN SELBSTDARSTELLUNGEN' Cilt II s. 118 (Innsbruck 1951)

II

ederek Ankara Üniversitesi ile profesör ve öğrencilerini daima şükranla anacağım. İlerde de tâbiî olarak devam ettireceğim inceleme ve araştırma faaliyetim bakımından hayatımın son yıllarında, dünya tarihinde en eski zamanlardan bu güne kadar önemli rol oynamış ve çivi yazı kültürünün hafriyat yerlerinde kitaplardan hiçbir zaman elde edemeyeceğim bilgileri bana vermiş bulunan bir memleketi hiç olmazsa kısmen tanımak fırsatına nail olabilmek hususu benim için bilhassa mühim ve kıymetli olmuştur."

Ankara Hukuk Fakültesi ise, Profesör Paul Koschaker gibi dünya çapında bir âlim ve hocanın, iki yıl gibi çok kısa bir zaman için olsa dahi, Roma Hukuku kürsüsünü işgal etmiş olmasından daima iftihar duyacaktır.

Bu vesile ile sayın Bayan Koschaker'e Fakülte öğretim üyeleri ve öğrencileri adına tâziyelerimizi sunar ve değerli profesöre Tanrıdan mağfiret dileriz.

*Dekan
Prof. Dr. Faruk EREM*